ANUL VIII.—No. 2400 EDIȚIA A TREIA SÎMBATA 16 DECEMBRIE 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'auna înainte:
În *Bucureștĭ* la Casa administrațieĭ
În *Județe* și *Streinătate* prin mandate poștale
Un an în Țară 30 Leĭ; în Streinătate 50 Leĭ
Șase lunĭ . . 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ . . 8 „ „ „ 13 „

Un număr în streinătate 30 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuib strein în casă
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
În *Bucureștĭ* și *Județe* se primesc numaĭ la *Administrație*
În *Streinătate*, direct la administrație și la *toate oficiele de publicitate*

Anunciurĭ la pag. IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . 3,— „ „
Inserțiile și Reclamele 3 leĭ rîndul.

Un număr vechiŭ 30 Banĭ

ADMINISTRAȚIA
PASAG. BĂNCEĬ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICĬ

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAG. BĂNCEĬ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICĬ

Sfîrșitul uneĭ mișcărĭ

Ziarele de opozițiune, fără deosebire de nuanță, aŭ înfierat cum trebue purtarea dezgustătoare a D-luĭ Sturdza în cestiunea națională.

E inutil să maĭ amintim toate detaliurile acesteĭ afacerĭ, de oare-ce cu toțiĭ le știm: D-l Sturdza s'a servit de agitațiunea *Ligeĭ Culturale* ca de o armă de partid cît a fost în opozițiune și azĭ cînd a ajuns la guvern vede că e nevoie să se debaraseze de această chestiune ambarasantă. Nu'ĭ umilire, nu'ĭ înjosire, nu'ĭ mișelie care să nu fie făcută saŭ tentată de omul mic care diriguește Statul și partidul liberal. Intre alte basețe a fost și persecutarea inofensivuluĭ D-l V. A. Urechiă, care cel puțin are demnitatea de-a rămînea în capul *Ligeĭ Culturale* și a fi dispus să'ĭ dea nouĭ puterĭ și avînturĭ. Aceasta a fost de ajuns ca D-l Sturdza să'l anatemizeze și să dea drumul cățeilor colectiviștĭ să'l înjure. Cea d'intîiŭ care s'a executat este *Gazeta Poporuluĭ*, în care citim următoarele amenințărĭ la adresa președinteluĭ *Ligeĭ*:

„*Ne mărginim acum de o cam dată a spune că știm bine cine este la noĭ inspiratorul acestor machinațiunĭ. Tactica este vechiă și a maĭ fost încă întrebuințată. Dar de pe acum ne grăbim a'l asigura că tactica nu va avea de data aceasta rezultatul pe care acest* om vanitos pînă la rĕutate *îl dorește.*

Ea poate din contra să aibă un rezultat foarte folositor chestieĭ naționale: poate să fim silițĭ să'l demascăm:

Cine are **ureche** *să audă:*"

Așa-'ĭ că este clar. Colectivitatea voește nimicirea singuruluĭ om care maĭ are veleitățĭ de a se pune de-a curmezișul politiceĭ rușinoase a primuluĭ ministru. Știm prea bine că bătrînul Urechiă nu este din aceia carĭ să poată duce lupta înainte mult timp. Totușĭ tocmaĭ aceasta este maĭ vrednic de remarcat: că colectivitatea nu poate suferi nicĭ cea maĭ mică împotrivire. Erĭ, dacă cine-va s'ar fi opus la linia de purtare iridentistă a partiduluĭ liberal, ar fi fost zdrobit sub invinuirea de nepatriot și de vîndut Ungurilor.

Azĭ, cînd această slugărnicie nu poate fi primită cu sufletul liniștit de cîțĭ-va liberalĭ maĭ cinstițĭ, asupra lor se azmute toate haitele gazetăreștĭ, ca să'ĭ sfîșie, să'ĭ umple de noroiŭ și să'ĭ distrugă. Cel ce scrie aceste rîndurĭ nu pricepe chestiunea națională nicĭ ca D-l Urechiă, nicĭ ca D-l Sturdza și nicĭ ca *Liga Culturală*.

Iĭ este, dar, perfect de ușor să vorbească în mod imparțial și să judice faptele carĭ se desfășoară cu o deplină independență. Eĭ bine! trebue sĕ recunoaștem că priveliștea la care ne face să asistăm D-l Sturdza este respingătoare.

Liga Culturală intră de acum în faza ultimă a viețeĭ sale. Colectivitatea o va zdrobi și pentru a ajunge aicĭ nu vor menaja nimic. Ea va începe campania de insulte, și va pune în mișcare bateriea intrigilor și se vor da la lumină toate scandalurile adevărate saŭ închipuite, așa că discreditul care deja acoperea mișcarea națională, să o acopere cu desăvîrșire.

Ce va să zică *demascarea D-luĭ Urechiă*, de cît doar potopul de injurĭĭ, lupta cu socotelĭ încurcate și nejustificate, războiul hîrtiilor micĭ și al faptelor micĭ, cu un cuvînt spălarea rufelor murdare în fața întregeĭ țărĭ și a străinătățeĭ?

Sînt animale veninoase carĭ, pe orĭ și ce se așază, lasă în urma lor murdărie și otravă. Așa este și partidul liberal. Nu-ĭ cestiune, nu-ĭ mișcare pe care el să pună mîna fără a o discredita, murdări și distruge.

Și cînd te gîndeștĭ că grație acestor oamenĭ, atîțea entusiaștĭ aŭ suferit osînda grea a pușcăriilor ungureștĭ, furia urgiilor maghiare șoviniste, pentru ca să serve drept piedestal miculuĭ om care se numește Dimitrie Sturdza!

Părinte Lucacĭ! Părinte Lucacĭ, plîngĭ deacuma pe mormîntul *Ligeĭ Culturale!*

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

Escrocul și satrapul.

Pe ziua de astă-zĭ am devenit serios. Las la o parte glumele și zeflemelele și punînd o mînă tristă pe o frunte melancolică vărs lacrimĭ cît burta luĭ Palladi și scot oftaturĭ maĭ năprasnice ca stomachul colectivitățeĭ.

Iată despre ce e vorba:

Anĭ îndelungațĭ conservatoriĭ aŭ tratat pe Chiritopolu drept un satrap infam și drept un asasin al libertăților. Tot atîția anĭ liberaliĭ aŭ numit pe Manciulescu: Escrocul Mănciulescu și nu l'aŭ slăbit din această poreclă.

Eĭ bine, la ultimele alegerĭ generale Mănciulescu a fost aliatul liberalilor, iar la alegerile comunale de alaltăerĭ Chirițopolu a fost aliatul conservatorilor.

In rezumat: liberaliĭ s'aŭ contopit cu escrocul și conservatoriĭ s'aŭ contopit cu satrapul.

Vorba *Romînuluĭ*: le strîng mîna cu iubire și cu recunoștință la amîndouă partidele.

Vax.

„Activitate rodnică"

Țara a răsuflat și a trimis în parlament oamenĭ eșițĭ din rărunchiĭ națieĭ, ca să ușureze grumajiĭ poporuluĭ de lanțurile de fer ale ciocoilor fanarioțĭ.

Și s'aŭ adunat reprezentanțiĭ națieĭ și s'aŭ sfătuit care e reforma cea maĭ urgentă, după care țara oftează maĭ cu nesațiu. Și in înțelepcĭunea lor luminată, hotărît'aŭ eșițiĭ din rărunchĭ să..."desființeze taxa de patru leĭ pe an *plătită clerului de fie care cap de familie creștină. Și s'a bucurat nația... și a lăudat pe Domnul că i-a dat reprezentanțĭ atît de înțelepțĭ.*

La sfîrșitul sesiuneĭ se vor întoarce legiuitoriĭ la vetrele lor și vor fi întîmpinațĭ de popor, carele i-a trimis pe dînșiĭ în dealul mitropolieĭ.

— Hotărît'ațĭ să dărîmațĭ legea nedreaptă a celor 3 colegiĭ și să ne dațĭ votul universal?

— Am desființat popăritul!..

— Căutata'țĭ să repartizațĭ greutățile fisculuĭ după dreptate și să introducețĭ inpozitul progresiv pe venit?

— Am desființat taxa cleruluĭ!.

— Făcut-ațĭ legĭ carĭ să stăvilească exploatarea săracului de către bogat și să asigure muncitoruluĭ măcar atîta din rodul munceĭ luĭ, în cît să nu se stingă de mizeria fiziologică?

— Am reformat legea cleruluĭ!..

Și nația iarășĭ a lăudat pre Domnul. Amin!!

Soc.

FARSA PARLAMENTARA

Camera.—Maĭ mulțĭ deputațĭ demisionează de prin comisiunile fără diurnă unde fuseseră aleșĭ. Nicĭ un membru al comisiunilor cu diurne nu demisionează.

George Scorțescu demisionează din postul de secretar al Camereĭ, pentru motivul că tinerețea 'ĭ a trecut încă de mult.

Camera convinsă, însă, că Georges este tocmaĭ în aniĭ copilărieĭ., îl menține la biuroŭ.

*

Neica Pană Buescu își dă și D-sa dimisia pentru fel de fel de motive, dintre carĭ cel maĭ principal este că: «*într'un* Stat *constițional diurnele trebue* «să fie *acodate ce'o* maĭ *bătrînĭ*.

Camera neluînd în considerație motivele constituționale ale luĭ neica Pană, îl trimete să se plimbe cu dimisie cu tot.

*

Senatul.—Bătrîniĭ se adună înpregĭurul luĭ Beizadea Mitică ca împregĭurul șalvarilor luĭ Mahomet, cu singura deosebire: că în șalvariĭ profetuluĭ trebue să fi fost ceva maĭ «ceva» de cît în șalvariĭ gelatineĭ național-liberale.

*

La orele 2 și jum. apare în tribuna Preseĭ pictorul Jiquidi, a căruia misiune în societate, pe ziua de astă-zĭ, este ca să ia chipul luĭ Brabețeanu.

Milioane de cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* pregătițĭ-vă.

Stop.

IN SFIRȘIT!

In sfîrșit cine-vă și-a adus aminte de nenorociții funcționarĭ aĭ Căilor Ferate.

In nenumărate rîndurĭ noi ne-am ridicat contra stăreĭ de complectă robie în care zac miile de funcționarĭ de la această instituțiune publică așa de importantă. Am arătat scandalul care se întâmplă cu regulamentul de pensiune, care lasă liberă direcțiunea generală să priveze de dreptul sfînt al pensiuneĭ, pe orĭ și ce funcționar. E de ajuns a-'l destitui pentru ca să piarză orĭ-ce drept la pensiune. Funcționarul Căilor Ferate e însă și el un slujbaș al statuluĭ și e drept ca să fie asimilat în privința pensiuneĭ celor-alțĭ amploiațĭ aĭ țăreĭ.

D. Senator Periețeanu-Buzăŭ a ridicat în Senat această importantă cestiune întrebând pe D. Ministru de lucrărĭ publice ce gând are D-sa în această privință. D. Stoicescu însă a avut avantagiul *să fie bolnav*, așa că nu a putut răspunde.

Exemplul Senatoruluĭ Periețeanu sper că va fi imitat de vre-unul saŭ maĭ mulțĭ deputațĭ carĭ din inițiativă parlamentară vor propune un proiect de lege prin care *legea pensiunilor funcționarilor Statuluĭ* să fie aplicată și funcționarilor Căilor Ferate.

E în adevăr cu desăvârșire nedrept ca tocmaĭ slujbașiĭ ceĭ maĭ importanțĭ și ceĭ maĭ răŭ plătițĭ să nu fie pușĭ măcar pe o treaptă de egalitate cu ceĭ-alțĭ?

Oare nu ar fi timpul ca în această privință să intervină însușĭ D. Saligny?

Dacă ar face acest lucru, D-sa ar căpăta dreptul la recunoștința atîtor miĭ din robiĭ D-sale.

Sfinx.

Reforma instrucțiuneĭ judeciare

D. Grădișteanu are de gînd să readucă în Senat proectul de lege propus de D-sa acum cîțĭ-va anĭ și prin care se hotărăște ca instrucția inculpaților să se facă în prezența procuroruluĭ și a unuĭ advocat. Acest proect de lege reprezintă, față cu trecutul, neapărat un progres. Nenorocitul inculpat adus în fața unuĭ judecător de instrucție, care, în cele maĭ multe cazurĭ, dintr'un sentiment de datorie răŭ înțeles, cată să'l găsească numaĭ de cît vinovat, se poate cu atît maĭ puțin apăra, cu cît este maĭ cinstit și maĭ nevinovat. La întrebările întortochiate și răstite ale judecătoruluĭ, el, omul neobicinuit cu asemenea procedeurĭ, își pierde cu totul cumpătul și riscă de a face declarațiĭ, carĭ apoĭ sînt exploatate în potriva luĭ.

O mare parte din condamnările de nevinovațĭ și din arestările preventive peste măsură de lungĭ se datoreeste feluluĭ cum se face instrucțiunea la noĭ. Advocatul fiind alăturĭ de clientul săŭ îĭ va fi acestuia pe de o parte un sprijin moral, iar pe de alta, asistînd tot timpul la instrucție și cunoscînd maĭ cu de amănuntul faptele de carĭ e acuzat clientul săŭ și motivele pe carĭ acuzarea se bizue va putea cu atît maĭ ușor și maĭ bine prevede la apărarea inculpatuluĭ.

De altmintrelea o lege în sensul proectuluĭ despre care este vorba, există de mult deja în Anglia, fără ca să fi dat loc acelor neajunsurĭ, asupra cărora insistă atît juriștiĭ noștri.

»Adevărul« se pronunță și astăzĭ, cum s'a maĭ pronunțat și altă dată, pentru proectul de lege al D-luĭ Grădișteanu, fiind-că el este menit a contribui la asigurarea libertățeĭ individuale.

Brad

REVIZUIREA

Am dat ierĭ o știre foarte importantă; cercurile guvernamentale, dimpreună cu regele, se gîndesc serios la o revisuire a constituțiuneĭ.

Dacă ar fi vorba numaĭ de modificarea legeĭ electorale în sens maĭ larg și de acordarea drepturilor politice Dobrogenilor, n'am avea nimic de obiectat, ba am aplauda călduros propunerea. Dar o experiență tristă ne-a dovedit că liberaliĭ știŭ să profite cu șiretenie de asemenea revizuirĭ pentru a îndeplini oare carĭ reforme reacționare și pentru a știrbi libertățile existente.

In 1884 Ioan Brătianu profitînd de marele săŭ ascendent asupra partiduluĭ, a stăruit în contra povețelor luĭ C. A. Rosetti, ca să aducă o serioasă atingere libertățeĭ preseĭ și să trimeată atacurile în contra suveranuluĭ înaintea tribunalelor ordinare.

Am dori mult ca exemplul din trecut să nu se maĭ repete și de aceea sîntem datorĭ a veghea și a urmări cu atențiune toate mișcările partiduluĭ de la cîrmă.

Apoĭ ne pare cam suspect marele interes, pe care 'l pune regele în această chestiune. Cînd regele se frămîntă prea mult pentru o cauză, neapărat că nu dezinteresarea îl povățuește ast-fel, și neapărat că trebue să iasă și un oare care cîștig pentru dînsul.

Să nădăjduim numaĭ că, astăzĭ lipsind influența cu atîta autoritate nefastă precum a avut-o Ioan Brătianu în 1884, nimenĭ altul nu va putea impune adunărilor o revizuire reacționară.

Sîntem partizaniĭ dăreĭ de drepturĭ politice Dobrogenilor, sîntem călduroșĭ partizanĭ aĭ sufragĭuluĭ universal și de aceea nu ne putem opune, în principiŭ, revizuireĭ.

O vom susține, dar numaĭ într'atîta întru cît principiile noastre vor fi garantate.

Dragoș

TIPURI

Popa-Tache

Celebrul om de granit al Conservatorilor, stîlpul puternic pe care s'a rezemat regimul luĭ Conu Lascăr odinioară, acuma se găsește în cea maĭ urîtă decadență și în cel maĭ duios ramolisment.

După căderea cabinetuluĭ conservator în 1876, Popa Tache a fost ras și trecut la pensie, cauză pentru care P. S. S. a devenit însurător clandestin și prieten al parchetuluĭ.

Celebritatea și-o datorește, în mare parte luĭ Ionică Frumosul chitaristu artist, care a trimes peste nouă mărĭ și nouă țărĭ vestea faimosuluĭ cîntec:

Popă Tache un'te ducĭ
Numa 'n halat și papucĭ?
Mă duc taică, 'n mohalale
Ca s'adun la haimanale,
Zidărașĭ și dulgherașĭ,
Ce sînt bunĭ de ciomăgașĭ!

. . . .

In politică a fost, este și va fi conservator convins; a deschis ochiĭ pe cuconul Lascăr și e în stare să moară de gît cu cuconul Lascăr.

Pe lîngă multe deosebirĭ are un punct comun cu șeful partiduluĭ conservator: are acelașĭ ramolisment.

Vărdalabum.

Comisiunĭ parlamentare

De cînd s'a deschis sesiunea actuală a corpurilor legĭuitoare așteptăm zadarnic o zi de viață parlamentară. Tot timpul pentru care țara plăteste atîția banĭ aleșilor săĭ reprezentanțĭ, se trece în intrigĭ și certurĭ și în alegerĭ de comisiunĭ.

Nu că aceste comisiunĭ n'ar avea nicĭ un rost. Ele sînt un factor neapărat trebuincĭos unuĭ sistem parlamentar sănătos; dară tot odată ele își pot împlini numaĭ atuncĭ scopul cînd alegerea lor se face dintr'un punct de vedere maĭ înalt, din punctul de vedere al intereselor comune ale națiuneĭ.

Sînt chestiĭ marĭ și de o însemnată importanță pentru țară și pentru popor, asupra cărora camerile legĭuitoare hotărăsc; și dacă e vorba, prin urmare, ca aceste hotărîrĭ să aducă vre-un folos real națiuneĭ, atuncĭ chestile la carĭ se referă trebuie să fie adînc și bine studiate. Or aceasta se poate face numaĭ într'un cerc maĭ restrîns de oamenĭ competențĭ în materia, asupra căreia eĭ aŭ a hotărî, și un asemenea cerc ar trebui să fie o comisiune parlamentară.

In cazul cînd persoanele alese într'o comisiune ar îndeplini condițiunile de maĭ sus, saŭ în cazul cînd s'ar alege chiar numaĭ din punctul de vedere al acestor condițiunĭ, timpul ce se trece cu votarea comisiunilor n'ar fi pierdut.

Din nenorocire, însă, la noĭ alegerile comisiunilor se fac numaĭ din punctul de vedere al ghișefturilor. Candidațĭ pentru comisiunĭ retribuite se găsesc o mulțime, candidațĭ pentru comisiunĭ neretribuite numaĭ rar. In cazul din urmă D-niĭ deputațĭ în genere nu dispun de timp și cu drept cuvînt; căcĭ de ce 'țĭ aĭ lua o bătaie de cap degeaba, cînd alegîndu-te deputat n'aĭ urmărit alt scop de cît acela de a pune la buzunar diurna, saŭ de a'țĭ face, prin ajutorul votuluĭ din Cameră, niscaĭ-va gheșefturĭ cu totul particulare.

Am ținut să arăt aceste aci, pentru a dovedi încă o dată cum cele maĭ democratice instituțiunĭ, carĭ ar putea să aducă cele maĭ marĭ serviciĭ poporuluĭ, aŭ tocmaĭ efectul contrar, de îndată ce rezidă pe principiĭ false și obiceiurĭ greșite.

Neo.

Franța și Germania

Stupizĭ saŭ criminalĭ?—«Sedantag». — Discursul luĭ Bebel. — Concluzie.

Stupizĭ saŭ criminalĭ?

Cugetătoriĭ carĭ speculează asupra viitoruluĭ aŭ obiceiul să ne pue în vedere cît vor părea de sălbatice și de stupide moravurile noastre actuale generațiilor ce vor veni după noĭ. De pildă răsboiul. Nu este oare faptă de nebunĭ uciderea asta reciprocă între popoare, carĭ ar putea conlucra în mod pașnic la progresul lor comun?

Din nenorocire stupiditatea este numaĭ de partea maselor ațîțate și șovinizate; aceia carĭ dispun de pace și războiŭ, conducătoriĭ destinelor diferitelor popoare sînt maĭ de grabă criminalĭ de cît nebunĭ; din interese de clase, carĭ n'aŭ nimic de a face cu interesele marĭ, generale ale umanitățeĭ saŭ sînt chiar protivnice lor, eĭ aruncă sămînța ureĭ între popoare și 'șĭ edifică o existență strălucită pe cîmpiĭ de cadavre mutilate.

Și aceștĭ criminalĭ «glorioșĭ» atît de bine aŭ știut să fanatizeze mulțimea, în cît e o dovadă de curaj neobicĭnuit îndrăzneala de a pune în lumină stupiditatea vinovată a acestuĭ sistem. Și numaĭ socialiștiĭ, carĭ aŭ avut atîtea curajurĭ, l'aŭ avut și pe acesta.

«Sedantag»

In mijlocul scîrboaseĭ bețiĭ de triumf, de care aŭ fost cuprinșĭ «patrioțiĭ» germanĭ și ziua aniversăreĭ a 25-a a victorieĭ Prusieĭ asupra luĭ Napoleon III la Sedan, atitudinea liniștită și luminată a social, democraților germanĭ a impresionat în mod simpatic nu numaĭ pe Francesĭ, dar pe toțĭ oameniĭ iubitorĭ de pace și dreptate. Și tocmaĭ pentru această atitudine, demnă de oamenĭ civilisațĭ, epigonul barbarilor medievalĭ, Wilhelm II, i-a insultat și i-a numit «nevrednicĭ de a purta numele de germanĭ». Dacă a fi german înseamnă să fiĭ șovinist, să preferĭ choucrouta nemțească cultureĭ francese, atuncĭ sînt adevĕrate vorbele împăratuluĭ. De cît în cazul acesta social-democrațiĭ prefer a fi oamenĭ pur și simplu...

Discursul luĭ Bebel

Vorbele împăratuluĭ n'aŭ rămas fără răspuns. Dacă Liebknecht va trebui să îndure patru lunĭ de închisoare pentru că a declarat cu mîndrie că «noroiul, orĭ cît de sus ar veni, nu poate murdări pe socialiștĭ», Bebel în calitate de deputat a știut să pună la locul săŭ pe Don Quichotul modern,..

«Socialiștiĭ germanĭ carĭ sînt învinuițĭ de nepatrioțĭ s'aŭ luptat pentru unitatea patrieĭ, pe cînd încă Hohenzollerniĭ și Iunkeriĭ eraŭ ceĭ maĭ înverșunațĭ aĭ eĭ dușmanĭ. Patriotismul nostru de atuncĭ l'am ispășit prin temniță și exil. Cît despre ziua Sedanuluĭ, iată de ce n'am serbat-o: Războiul din 1870 a pricinuit dușmănia celor două maĭ civilizate popoare ale Europeĭ. Anexiunea Alsacieĭ și Loreneĭ a făcut din Prusia stăpîna Europeĭ. Oare democrația germană n'a avut dreptate să vă spună, în ziua Sedanuluĭ: nu turnațĭ untde-lemn în foc? E o crimă asta! E o crimă să propovedueștĭ înfrățirea popoarelor?...

«D-ta, Domnule deputat al drepteĭ, care daĭ din cap, eștĭ de sigur un bun creștin. Creștinismul cunoaște el germanĭ saŭ francezĭ saŭ clase?...

«Fițĭ nepărtinitorĭ. Dacă vi s'ar fi spus vouă că sîntețĭ nedemnĭ de a purta numele de germanĭ, ațĭ fi răbdat în tăcere, voĭ carĭ la cea maĭ mică insultă sărițĭ la pistoale?... Dacă nu ne-am fi apărat, dacă n'am fi protestat ne-ațĭ fi desprețuit»!!....

Discursul luĭ Bebel a produs o impresie enormă asupra parlamentuluĭ german. Tăcerea curiozitățeĭ care s'a făcut cînd Bebel s'a urcat pe tribună, s'a prefăcut curînd într'o tăcere emoționată. Sala a uitat că se află în fața eĭ un socialist; ea se înfioră de discursul unuĭ mare orator

Concluzie

Este ceva simptomatic în faptul că socialiștiĭ din toate partidele politice, sînt singuriĭ carĭ aŭ îndrăznit să înfrunte indignarea prefăcută a stăpînitorilor și pre judecățile mulțimeĭ și să apere curagioș ideea păceĭ și a unireĭ între popoare.

Ideile viitoruluĭ luminat și uman se întrupează în partidul viitoruluĭ.

L.

CRONICA JUDICIARA

A băut pisica oţet!

In sfîrşit . . . iară cîte-va de la judecătoria de pace din circumscripţia renumită prin chiulhanurile luĭ Nea Iancu Decalitru.

„E bătae mare
Lupta e 'n turbare
Şi-un glas de .... muere!...
Se aude.... ţipînd“.

Cucoana Riţa Bibilescu din maha'aua Popa-Tatu era vecină bună cu D-şoara Malcea jună de vre-o 40 anĭ, nemaritată şi rĕmasă cu achtul la inimă.

Bărbatul-coaneĭ Riţa, 'nalt şi slab, în etate de peste 60 anĭ, era filotim din fire şi aplecat în a servi sexul frumos. Ocasiunile nu-'ĭ lipseaŭ, căcĭ D-şoara Malcea căuta în tot-d'auna să fie obligată vis-à-vis de dumnealuĭ, rugîndu-'l să-'ĭ cumpere cînd florĭ, cînd cornurĭ, cînd alte fleacurĭ, lucrurĭ carĭ la început nu atrăsese atenţiunea coaneĭ Riţeĭ, dar care la urmă, văzînd că comisioanele nu se maĭ sfîrşesc, dete drumul inimeĭ sale, holbînd ochiĭ în toate părţile şi căutînd să-'şĭ răsbune, fiind lovită în hamurul dumneaeĭ.

Ar fi rupt-o cu dinţiĭ, dar părdalnicul de dantist nu-'ĭ făcuse o dantură de oţel!

Scenele de gelozie nu lipseaŭ maĭ în fie-care zi. Cucoana Riţa ocăra cum trebue pe *aprinsul* săŭ bărbat, ast-fel că într'una din zile s'a întîmplat următoarele:

— Să-'ţĭ fie, ruşine, craiŭ bătrîn, la vreme de bătrîneţe să te maĭ gîndeştĭ la hamur.

— Pe viaţa mea, Riţo, grăi bietul om, ce sînt irezurile astea, Riţo?

— Ce irezurĭ mă? Nu te vezĭ că aĭ ajuns de rîs cu Malcea ta?

— Eĭ tacĭ, tacĭ să-'ţĭ fie ruşine, eŭ om de peste 60 anĭ să maĭ mă gîndesc la *aia*!

— Te gîndeştĭ, craiŭ bătrîn, honc! honc! răcni Riţa.

— Dar nu 'ţĭ-e frică de *D-zeŭ* Riţo neică să vorbeştĭ aşa prostiĭ? murmură bietul om repezindu-se a lua o icoană de pe perete, spre a o săruta.

— Ce maĭ săruţĭ icoanele *igoistule*, că tot pentru dînsa le-aĭ făcut.

— Riţo dragă, pentru D-zeŭ de unde e gelozia asta?

— Ce mă, n'am văzut cum îţĭ sare în spinare.

— Vaĭ Riţo, ptiŭ la dracu, vorbeştĭ numaĭ prostiĭ! Prostiĭ şi iar prostiĭ!

— Prostiĭ haĭ! Pentru ce le facĭ?

— Ce fac Riţo dragă? Maĭ bine fă un acatist, să se milostivească sfîntul cu tine!

— Dar ce mă, sînt chioară, nu văd cum te furlandiseştĭ cînd zăreştĭ pe Malcea?

— Breee! Breee!.... ia uite, ia uite, cum s'a aprins pentru irezurĭ!

— Tacĭ prăpăditule din gură, tacĭ nu'mĭ maĭ sui sîngele la cap.

— Riţo dragă, cînd îţĭ vine năduful maĭ eşĭ la aerisire!

— Tacĭ îţĭ zic, crezĭ tu că nu ştiŭ—? Ce sînt cornurile şi florile ce i le aduceaĭ? Ce, am murit eŭ?

— Ia uite, ia uite cum s'a aprins şi pentru lucrurĭ de nemic, răspunse bietul om eşit din fire. Ia uită-te în obrazul ei?

— Da, craiŭ bătrîn, îţĭ pare răŭ că nu pot să rabd afronturile şi crailâcurile ce mi le facĭ.

— Pre viaţa mea Riţo, de unde le maĭ scoţĭ, se vede că aĭ *dipoŭ*,

— Dipoŭ eŭ?

— Da Riţo aĭ dipoŭ!

— Du-te, eşĭ afară strigă Riţa cu spume la gură:

Scos din fire, tremurînd de mînie, bătrînul îşĭ luă pălăria şi paltonul şi voi să iasă afară!

— Plecĭ acum se înţelege, aĭ randevu cu Malcea ta, după ce aĭ fost pe la Giamburov.

— Riţo, lasă-mă în pace, că mă doare stomacul, mormăi bietul om plecînd din casă.

Riţa, nicĭ una, nicĭ două, trămise la juna Malcea spre a face puţină politică *decalitriană*.

Propunerea fu primită cu multă plăcere,

Vinul curgea ca apa pe Dîmboviţa.

— In sănătatea ta Malceană dragă!

— In sănătatea ta Bibilişco puică!

Paharele se succed cu multă regularitate, dispoziţiunea cucoanelor devine din ce în ce maĭ mare iar *depozitul de oţet* se măreşte la amîndouă.

In vinum veritas?

In convorbirea dirigiată de *damful apeĭ de sapă* cucoanele abia se maĭ înţeleg.

Bibilesca se aprinde. D-şoara Malcea nu se lasă maĭ pe jos.

— *Pif! paf! puf!*

Malcea a mîncat halageaua. Proba testimonială obrazul *D-sale*, pe care staŭ imprimate degetele Coaneĭ Riţi.

— Na! cucuveaua caseĭ mele! Dacă nu te astîmperĭ, am să te prind în *flanc—delir de aduteriŭ!*

Malcea leşină, coana Riţa plîngînd tremura de necaz.

Veciniĭ s'aŭ adunat; ipocomisarul soseşte la faţa loculuĭ; procestul-verbal se dresează şi actele se înaintează, prin filierea obişnuită, la judecătorul de pace din Verde.

Ziua de judecată sosind, ambele beligerante apar la bara justiţieĭ.

Martorul Gavrilescu e ascultat.

Funcţionar nu glumă, ăl maĭ prima întîĭ din cancelaria sa, a tot actiutor de cele petrecute în casa D-neĭ Bibilescu narează judecătoruluĭ scenele întîmplate maĭ în fie care zi între inculpată şi soţul eĭ, a căruĭ deposiţiune am rezumat'o maĭ sus.

— Toate astea sunt o glumă Domnule judecător, zise Gavrilescu.

— Ce fel de glumă răspunse judecătorul, s'aŭ bătut din glumă?

— Şi ce voiaĭ să facă, *daca pisica a băut oţet!* adaogă Gavrilescu.

Lumea din sală izbucni în hohot de rîs, coana Riţa era aprinsă la obraz, iar Malcea, surîzînd luă pe Riţa de gît şi îĭ zise:

— Renunţ la afrontul primit, D-l judecătoriŭ! *Coana Riţa o să-mĭ fie soacră.*

Judecătorul luînd act de declaraţiunea coaneĭ Malcea, închise dosarul.

Riţa şi cu Malcea avînd în coadă pe Gavrilescu s'aŭ împăcat dînd cuvenitul aldămaşĭ.

Aşa se întîmplă în tot-d'a-una *cînd pisica bea oţet!...*

Zefirina.

p. conf. **Chiţibuş.**

Budgetul francez

PARIS, 14 Decembre. — *Senat.* In cursul discuţiuneĭ asupra bugetuluĭ, D. Doumer, ministru de finanţe, a protestat cu energie în constra alegaţiunilor unuĭ orator al drepteĭ, care susţine că deficitul budgetar real atinge cifra de 250,000,000.

Ministerul a afirmat că bugetul este perfect echilibrat şi că situaţia financiară a Francieĭ este cu mult maĭ favorabilă de cît acea a multor ţărĭ străine.

CRONICA

Despre o siluetă

Şi *Evenimentul* de la Iaşĭ şi *Paloda* din Bîrlad aŭ luat în antrepriză pe Domnişoarele Tincuţa, Ana, Zulnia, P. T. şi P. M..... cărora la consacrează regulat unul zilnic şi cea-l'altă săptămînal— tot e bine — cîte o *siluettă*, — ortografia proprie a *Palodeĭ*.

Aci deschid o paranteză.

Intr'un consiliu comunal dintr'un oraş de la noĭ al căruĭ nume nu importă se discuta în privinţa acordăreĭ uneĭ concesiunĭ de tramvay electric. Unul dintre consilierĭ, bogasier de profesiune luă cuvîntul.

— Sînt de părere, a zis, ca maĭ nainte de toate să ni se prezinte o *mostră* de tramvay, pe care s'o avem în vedere bună-oară la viitoarea şedinţă....

Inchid parantezul şi vă întreb: dacă onorabilul *conţiliŭ* şi a inchipuit că poate avea pe masa consiliuluĭ o *mostră* de cogîgogeamite hardughie de tramvay de ce nu va-şĭ prezinta şi eŭ o *monstră* de siluată din *Paloda* ca să vedeţĭ cum tra'ariseşte în favor un oare care *Tor* pe o gentilă Domnişoară P. T... din oraşul săŭ?

Poftim *monstra:*

E una din Domnişoarele *care a refuzat multor tinerĭ; — a mea nu*, căcĭ eŭ nu mă însor. — Gurele rele zic, că ar fi aşteptînd pe cine-va! — maĭ ştiĭ?

Ca caracteristică; cînd un tînăr, care-'ĭ cere mîna, e primit ca bun de mama D-sale, atuncĭ cu părere de răŭ, Domnişoara spune *că nu-ĭ gata*, că nu se mărită; iar dacă e refusat de mama D-sale atuncĭ ea rîde de bietul solicitator «perpelit».

După asta, eŭ tac, fiind-că sînt băiat ruşinos.

Bao.

Din Orient

Luarea Zeitunuluĭ. — Ambasadorul la Bucureşti

TARENTE, 13 Decembre. — Corabia *Horosini* sub comanda amiraluluĭ Cafaro, a plecat azĭ la Smirna.

CONSTANTINOPOL, 13 Decembre. — Sultanul a conferit luĭ Kiazim-paşa, comandantul Constantinopoluluĭ, şi luĭ Şewket paşa, comandantul diviziei a II-a al gardeĭ, marele cordon al Medjidieĭ cu placa în briliante.

ROMA, 13 Decembre.—Agenţia Stefani află din Constantinopol că după nişte ştirĭ din Alep, trupele imperiale ar fi luat Zeitunul.

Rebeliĭ s'ar fi refugiat în munţĭ.

CONSTANTINOPOL, 13 Decembre. — Se anunţă din sorginte oficială turcească, că ştirile publicate de nişte ziare străine în privinţa unor devastărĭ şi încăerărĭ continue, la carĭ se dedaŭ trupele turceştĭ şi kiorde, în vilayetele Van şi Erzerum, nu sînt nicĭ de cum confirmate,

Din contra toate informaţiunile constată opera de pacificare care nu s'a întrerupt de loc.

CONSTANTINOPOL, 13 Decembre. — (Oficial). Kiazim-bey a fost numit ministru la Bucureştĭ.

Din Bulgaria

Camarila gheşeftară. — Comitetul suprem macedonian

SOFIA, 14 Decembre. — *Sobrania.* — Cu ocazia discuţieĭ budgetuluĭ lucrărilor publice, nişte desbaterĭ viĭ s'aŭ angajat asupra creditelor destinate terminăriĭ palatuluĭ princiar.

D. Karaveloff acuză anturagiul prinţuluĭ că se îmbogăţeşte cu aceste construcţiunĭ.

Socialiştiĭ şi radoslaviştiĭ aŭ acuzat guvernul că ruinează ţara prin prodigalităţile sale.

D. Stoilow, preşedintele sobranieĭ şi alţĭ oratorĭ aĭ majorităţiĭ, aŭ relevat onorabilitatea anturagiuluĭ prinţuluĭ şi aŭ respins calomniile opoziţieĭ.

Adunarea a votat creditele cerute, precum şi ansamblul budgetuluĭ cu oare-care sporirĭ pentru nişte lucrărĭ nouĭ indispensabile.

Camera va lua vacanţele sale la 31 Decembre şi se va întruni din noŭ în luna Ianuarie.

SOFIA, 14 Decembre. — Treĭ-zecĭ şi şapte de delegaţĭ, afară de membriĭ comitetuluĭ aŭ luat parte la congresul macedonian.

Printre delegaţĭ se află generalul de rezervă Nicolajew, fostul ministru Ponianow şi şase deputaţĭ.

Comitetul a adus cîte-va modificărĭ organizaţieĭ macedoniene. Congresul va termina în curînd şedinţele sale.

Noul comitet va purta pe viitor numele de: *„Comitet suprem macedonian“.*

INFORMAŢIUNĬ

Procesul din Galaţi

Aseară am primit următoarea telegramă de la corespondentul nostru din Galaţĭ.

In şedinţa de astă-zi a vorbit numaĭ procurorul general. Işĭ va continua probabil rechizitorul mîine, Vinerĭ, Simbătă şi Lunĭ. Marţĭ va incepe apararea.

Acuzaţia e lungă şi obositoare din cauza multelor piese din dosar, procurorul ţine să le citească pe toate şi cu de amănuntul.

Astă-zĭ se fac alegerile colegiuluĭ I de comună din Focşanĭ, Huşĭ şi C.-Lung.

Asupra informaţiuneĭ noastre de erĭ relativ la D-l Andreĭ Popovicĭ, luînd nouĭ informaţiunĭ aflăm că chemarea D-sale la parchet nu a fost făcută de cît pentru a i se cere lămurirĭ relativ la cantitatea de spirt eşită din fabrica D-sale în lunile Maiŭ şi Iunie. Nimenĭ nu a denunţat pe D-l Popovicĭ şi nicĭ nu este vre-o plîngere contra D-sale.

Studenţiĭ universitarĭ din Capitală pregătesc un mare banchet în onoarea eroiculuĭ luptător naţional, părintele Lucacĭ.

Banchetul se va da în cursul săptămîneĭ viitoare.

La alegerea colegiuluĭ al II-lea pentru consiliul judeţian, care a avut loc erĭ în Piatra Neamţu, a reuşit lista administraţieĭ.

O măsură nemerită a luat consiliul de disciplină al barouluĭ Capitaleĭ pentru a pune capăt exploatăreĭ neruşinate pe care o exercită pe spatele împricinaţilor o seamă de indivizĭ carĭ se daŭ drept secretarĭ de avocaţĭ.

Măsura constă în faptul d'a se libera cărţĭ de secretarĭ de avocaţĭ numaĭ acelor persoane care vor fi recomandate ca atare.

Rezid-bey, ministrul plenipotenţiar al Turcieĭ la Bucureştĭ, fiind chemat în altă funcţiune, e numit în locul săŭ Kiazim-bey, fostul secretar al Sultanuluĭ.

D. Eugen E. Stătescu, fiul ministruluĭ de justiţieĭ a fost numit şef de cabinet la ministerul afacerilor străine.

Erĭ s'a făcut la Focşanĭ alegerea colegiuluĭ I de comună.

Iată resultatul:

Inscrişĭ 354, votanţĭ 274, voturĭ anulate 5.

Lista administraţieĭ, compusă din D-niĭ: N. Săveanu, N. Chirilă Săveanu, I. C. Florescu, F. Săndulescu, Ch. N. Nutu şi Gh. Antonescu, obţinînd 201 voturĭ a fost proclamată aleasă.

Lista liberalilor disidenţĭ, compusă din D-niĭ: general Zamfir Gheorghiŭ, Al. Plagino, C. Tatovicĭ, D. Caian, N. St. Rainu, C. A. Mărgăritescu a obţinut numaĭ 68 voturĭ.

Cu privire la incendiul din Brăila ni se comunică următoarele amănunte:

Graţie activităţeĭ pompierilor şi timpuluĭ liniştit, focul, care a luat naştere de la o maşină de bucătărie, a fost lesne localisat şi stins. A ars numaĭ etagĭul întîiŭ şi întreg acoperămîntul proprietăţeĭ D-luĭ Schvartzman, care era asigurată la societatea *Naţionala*.

Pagubele se urcă la vre-o şaĭ-zecĭ de miĭ de leĭ.

Marele bal mascat anual al Societăţeĭ Preseĭ se va da Marţĭ, 16 Ianuarie.

In anul acesta balul va întrece toate aşteptările atît va fi de strălucit.

De la Paris aŭ fost comandate cele din urmă noutăţĭ ale anuluĭ, în ce priveşte balurile mascate. Aşa vom avea de data aceasta: Bătaie cu Florĭ, Confetti şi Serpentine; bătaie cu umilitoarele, baloanele-torpile, bombele explozibile, etc, etc.

Preţurile aŭ fost fixate ast-fel: Benoire, 80 leĭ; loja rang I, 50 leĭ; loja rang II, 25 leĭ; loja de galerie, 10 leĭ; intrarea pentru o persoană 5 leĭ; galeria 2 leĭ.

Maĭ multe consiliĭ judaţiane din ţară sunt convocate în sesiune extraordinară pe ziua de 15 Ianuarie, pentru a avisa la mijloacele necesare pentru echilibrarea budgetuluĭ pe eserciţiul anuluĭ ce vine.

Insistenţele puse de lîngă D. Fundăţeanu de a primi din noŭ prefectura de Argeş, fiind zadarnice, se va numi prefect al aceluĭ judeţ D. C. Iliescu.

Comisiunea însărcinată de D. ministru de interne pentru alcătuirea unuĭ proect de descentralizare administrativă se va întruni în ultima şedinţă mîine seară, sub preşedinţia D-luĭ Em. Porumbaru, iar săptămîna viitoare îşĭ va depune raportul.

Epitropia spitaluluĭ de copii „Caritat a“ din Iaşĭ a fost autorisată de a primi suma de 10,000 leĭ în efecte, adunată de Principesa Aglae Moruzzi, cu condiţiune ca din venitul acestor banĭ să se facă la acest spital pomul obicinuit la fie-care an noŭ şi să se dea darurĭ copiilor din spital la Crăciun şi Paşte.

Precum am anunţat la ediţia I, D. Boldur Voinescu, directorul Societăţeĭ *Unirea* şi-a dat dimisiunea din acest post.

D-sa a luat această resoluţiune fiind-că cele două grupe adversare, grupul luĭ beizadea Grigore Sturdza şi grupul D-luĭ Pană Bucscu îĭ dădeaŭ necontenit asalt.

Pentru a scăpa Societatea şi din mîna unora şi din mîna altora, D. Voinescu a preferit să se retragă şi să dea Societatea pe mîna D-luĭ Bolintineanu, care e un bun administrator.

D-niĭ membrĭ aĭ Societăţeĭ Preseĭ sînt rugaţĭ să se întrunească în aduuare generală extraordinară, Duminică 18 curent la orele 3 d. a.

La ordinea zileĭ: Comunicărĭ, propunerĭ şi alegerea unuĭ censor în locul vacant.

Şedinţa se va ţine cu orĭ-ce număr.

In *sala de depeşĭ* a *Adevĕruluĭ* a sosit şi s'a expus fotografiile celebrităţilor artistice din ţară şi streinătate. Aşa de pildă se pot admira portretele renumitelor artiste ca: frumoasa Otero, Valti, Sarah Bernhard, Yvette Guilbert etc. etc.

De asemenea s'a expus maĭ multe caricaturĭ de actualitate ale talentatuluĭ artist în desemn-caricaturĭ D Jiquide.

Cea ce atrage mult admiraţia privitorilor sînt două portrete ale cunoscutuluĭ pictor D. Lukian.

*

Tabloul împăratuluĭ Vilhelm, despre care o telegramă a Agenţieĭ romîne de erĭ spune că a fost oferit preşedinteluĭ republiceĭ franceze şi Ţaruluĭ Rusieĭ, se află în copie la sala noastră de depeşĭ. El ne-a fost procurat de un tînăr român student în pictură, actualmente la Munchen.

*

Librăria Ralian şi Ignat Samitca a depus la *sala de depeşĭ* a *Adevĕruluĭ* o colecţie de scrierĭ din editura sa, luxos legate şi menite a decora orĭ ce bibliotecă elegantă.

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 13 Decembre (25 Decembre) 1895

5% Renta r. p.	100 1/2	Acţ. B. Agricole	212
5% Renta am.	97 3/4	Dacia-România	393
5% » (92—93)	99 1/4	Naţionala	408
5% » am.	94 1/4	Patria	110
6% Obl. rur.	100 5/8	Construcţiĭ	179
Pensiunĭ	283	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	96 1/2	Londra	25.3027 1/2
5% » (1890)	94 3/4	Paris	100.30,25
5% F. nc rur.	93 1/2	Viena	208 1/4,07
5% » urb.	102	Berlin	123.25.1
5% » »	89 5/8	Belgia	99.80
5% » Iaşĭ	82	Scont B. n.	8
5% Obl. bazalt	—	Avans. » v	6
Banca Naţ.	1558	» C. dep.	5 1/2

ŞTIRI TELEGRAFICE

PETERSBURG, 13 Decembre.—Vorbind de fixarea cursuluĭ imperial al rublelor, credit pentru întregul an 1896, *Birschewija Viedomosti* zice că, afară de însemnătatea comercială şi industrială a acesteĭ măsurĭ, trebue să se maĭ considere încă impresia cu desevărşire asigurătoare ce va produce asupra întregiĭ lumĭ politice. Această măsură este o nouă dovadă de dragostea ce domneşte în Rusia pentru pace.

Ministrul de finanţe nu s'ar putea însărcina cu angagiamentul aşa de însemnat de a fixa cursul schimbuluĭ pentru întregul an, dacă n'ar fi convins că stabilitatea acestuĭ curs răspunde stabilităţiĭ politiceĭ străine cu totul pacinică a Rusieĭ.

MASSAUAH, 13 Decembre.—Primele întărirĭ de trupe de infanterie şi de artilerie aŭ sosit la Singapore.

Procesul Ressu-Robescu-Brenning

(Corespond. specială a ziaruluĭ *Adevĕrul*)

Şedinţa a treia

Audienţa de la 14 Decembre 1895

Se deschide şedinţa la ora 1.

In sală foarte mare afluenţă de public. Maĭ mulţĭ magistraţĭ de la tribunal asistă.

Rechizitoriul

D. Procuror general Bastachi îşĭ începe rechizitoriul.

La 14 Iunie, anul acesta, primesc de la D-l ministru de justiţie o telegramă, prin care mă invita să iaŭ cunoştinţă de telegramele luĭ Somzée insultătoare pentru ţară. La citirea acestor telegrame am rămas convins că e ceva grav. Grija mea cea d'întîiŭ a fost să văd care este corespondenţa în această afacere şi am fost fericit a pune mîna pe toată corespondenţa telegrafică schimbată în primele zile ale luĭ Iunie.

Citeşte maĭ multe telegrame, începînd cu una a luĭ Somzée. Explică cum că Somzée este fiul luĭ Somzée mare acţionar al societăţilor reprezintate de Georgi şi proprietarul uzineĭ de gaz din Galaţĭ.

Toate persoanele marcante din ţară amestecate în această afacere aveaŭ cîte un pseudonim. Ast-fel chiar Georgi şi Somzée aveaŭ pseudonimele lor, şi cînd Somzée fiul iscăleşte o telegramă cu propriul săŭ nume, la Paris se miră şi îĭ cer explicaţiĭ. Ast-fel: *Maitre* era Ressu; *Hectar*, Robescu; *Nöel*, Le noir; *Nathan*, Somzée fiul.

Din aceste telegrame rezultă că şi Martin confirmase luĭ Georgi cum se fac afacerile în Romînia şi procurorul general adaogă:

Dacă s'aŭ găsit cîţĭ-va mişeĭ, apoĭ toată ţara romînească era considerată ca plină de mişeĭ. Am ţinut să daŭ lectură acestor telegrame, pentru ca şi D-voastră să simţiţĭ aceiaşĭ indignare pe care am simţit-o noĭ la conducerea acesteĭ instrucţiĭ. Abia începută instrucţia în afacerea tramwayuluĭ şi apare afacerea gazuluĭ, care de astă-dată lasă în întuneric electricitatea.

FOITA ZIARULUI „ADEVĔRUI“UL

6

MORTUL

DIN

TRĂSURĂ

V

Doamna Hableton se spovedeşte

— Ştiŭ aceasta.

— Atuncĭ unde e?

D. Gorby respunse brusc, supraveghind efectul vorbelor sale:

— A murit!

Doamna Hableton, palidă ca o pînză împinse fotoliul îndărăt.

— Nu, zise, nu l'a ucis. nu-ĭ aşa.

— Cine nu l'a ucis, întrebă repede Gorby.

De sigur D-na Hableton ştia maĭ mult de cît voia să spună, căcĭ punîndu-se la loc pe fotoliu cu o sforţare violentă, respunse evaziv.

— Nu s'a ucis!

— D, Gorby o privi în albul ochilor. Ea menţinu privirea fără să clipească.

— E tare, îşĭ zise detectivul; ştie ceva şi nu vrea să mărturisească. O fac eŭ să vorbească.

Aşteptă un minut, apoĭ începu rar.

— Oh, nu. nu s'a sinucis. Ce te făcea să crezĭ aşa ceva?

D-na Hableton nu respunse, dar sculîndu-se de pe fotoliu se duse la un bufet vechiŭ şi mizerabil din care luă o sticlă cu rachiu şi un pahar. Turnă în pahar pînă la jumătate, bău şi se întoarse de se aşeză jos din noŭ.

— Rare orĭ beaŭ din această grozavă băutură—am avut a mă plînge destul despre ea—zise. văzînd că detectivul o privea curios; dar m-aĭ buimăcit aşa în cît aveam nevoie sa'mĭ întăresc nerviĭ. Ce vreĭ să afiĭ de la mine?

— Spune mĭ tot ce ştiĭ, zise D. Gorby fără s'o slăbească din ochĭ.

Domna Hableton păru impresionată de această privire. Deveni şi maĭ palidă de cît adineaorĭ.

— Cum a murit D. Whyte?

— A fost asasinat într'o trăsură pe drumul spre St. Kilda.

— Asasinat?.,. Şi în mijlocul uliţeĭ! strigă zăpăcită.

— Da, în mijlocul uliţeĭ.

— Ah!

Suspină lung şi pe urmă tăcu.

D. Gorby, văzînd că se gîndeşte dacă trebue să vorbească saŭ să tacă şi înţelegînd că un cuvînt din parte-ĭ ar fi putut să-ĭ închidă gura, ca om priceput, nu încercă să-ĭ întrerupă reflecţiile. In curînd însă căpătă recompensa ce aştepta.

— D-le Gorby, zise în sfîrşit, toată viaţa mea am avut să lupt împotriva soarteĭ rele, fiind-că aveam un bărbat care era o brută şi un beţivan; ştie decĭ Dumnezeŭ că nu prea sînt dispusă ca să iaŭ în nume de bine pe bărbaţĭ, dar... un asasinat. (Se cutremură uşor).

N'aş fi crezut nicĭ odată.

— Despre cine?

— Despre D. Whyte, fireşte se grăbi să respundă.

— Şi despre cine încă?

— Nu ştiŭ!

— Vá să zică nu e nimenĭ!

— Ah! nu ştiŭ, nu sînt sigură!

Poliţistul era în nedomirire.

— Ce vreĭ să spuĭ?

— Iţĭ voiŭ spune tot ce ştiŭ, şi dacă este nevinovat, Dumnezeŭ să'l păzească.

— Dacă este nevinovat?.. Cine?

— Să spun totul de la început şi veĭ judeca singur.

D. Gorby făcu un semn de consimţire şi D-na Hableton începu:

„Sînt numaĭ două lunĭ de cînd m'am hotărît a primi chiriaşĭ. A îngriji de casa cuiva e o muncă grea şi a coase e răŭ pentru ochĭ; aşa că fiind femeie singură şi fiind că am fost tratată răŭ de o brută care a murit acuma şi pentru care am fost soţie bună, socoteam că mă vor ajuta puţin chiriaşiĭ. Am pus aşa dar un anunţ în gazetă; D Olivier Whyte a venit să locuiască la mine acum două lunĭ,

— Cum era dînsul!

— Nu prea mare: faţa arsă de soare; fără mustăţĭ şi barbă; un getleman în toată puterea cuvîntuluĭ.

— Nicĭ un semn particular?

Doamna Hableton se gîndi un moment.

— Eĭ bine, avea un semn negru pe tîmpla stîngă, dar părul îl acoperea şi nu se prea putea vedlea.

— El e, se gîndi Gorby. Sînt pe urma cea bună.

— D. Whyte mi-a spus că vine din Anglia, urmă D-na Habeton.

— Ceea ce, murmură Gorby, explică de ce trupul luĭ n'a fost recunoscut de prietenĭ.

— A închiriat de la mine un apartament pe 6 lunĭ şi mi-a plătit o sumă înainte, şi apoĭ mi-a plătit regulat ca un om de treabă... de şi nu prea am încredere în cinstea bărbaţilor. Mi-a spus că are mulţĭ prietenĭ şi în fie-care seară eşea.

— Cine eraŭ prieteniĭ luĭ?

— Cît despre asta nu pot să-ţĭ spuĭ, fiind-că e foarte tăinuitor, şi cînd eşea nu ştiam nicĭ-odată unde se ducea

Dar e tot-d'a-una aceeaşĭ farsă: eĭ pretind că merg la muncă şi îĭ găseştĭ tot-d'a-una la berărie! D. Whyte mi'a spus că e vorba să se însoare cu o fată cu zestre.

— Ah! strigă Gorby.

— Singurul prieten din aĭ luĭ D. Whyte pe care'l cunosc este un domn Moreland care 'l întovărăşia şi care era tot-d'a-una cu el ca un frate.

— Cum e acest Moreland?

— Băiat frumos, răspunse cu ciudă D-na Hableton, dar are nişte purtărĭ!

— Ala trebue să ştie ceva din afacerea asta, murmură Gorby şi apoĭ adaogă tare: unde aşĭ putea găsi pe d Moreland?

— Nu ştiŭ şi nu pot să-ţĭ spun. Avea obiceiul să vie pe aci în toate zilele; dar nu 'l am văzut de o săptămînă.

— Ciudat!.... foarte ciudat!... se gîndi D. Gorby dînd din cap. Aşĭ dori să văd pe acest domn Moreland, zise el; cred că are să maĭ vie pe aici?

— Obiceiul fiind a doua natură, cred şi eŭ. Mă aştept să vie în fie-care moment. De obiceĭ venea seara.

— Oh! atuncĭ voĭ veni de seară, poate îl voĭ găsi. Sînt coencidente în viaţă ca şi în romane şi domnul în chestie poate veni tocmeĭ cînd e nevoie de dînsul.

Acum maĭ ştiŭ ceva de D. Whyte?

— Acum vre-o două saŭ treĭ săptămînĭ, nu-mĭ aduc bine aminte, a venit un gentlemen să visiteze pe D. Whyte: un gentlemen foarte înalt şi cu nişte haine de coloare deschisă.

— Ah! în costum de oraş?

— Nu; era în haine de serată, dar purta peste ele un palton deschis şi o pălărie moale.

— Asta-ĭ, zise agentul între dinţĭ. Urmează.

— S'a dus în odaia D-luĭ Whyte şi a închis uşa după el. Nu ştiŭ cît timp aŭ rămas împreună, dar şedeam tocmaĭ aicĭ cînd i-am auzit ridicînd glasul. Se înjuraŭ—bărbaţiĭ aŭ obiceiul ăsta—ticăloşii!—M'am sculat şi tocmaĭ cînd era să intru în coridor să'ĭ rog să facă maĭ puţină gălăgie, uşa luĭ D. Whyte s'a deschis; gentlemanul cu palton deschis eşi trîntind uşa şi apoĭ eşi şi D. Whyte: dar rămase în prag, strigînd: „E a mea! De giaba strigĭ!“ Cel-l'alt se întoarse strigînd: „Am să te omor!.. Da, am să te omor!.. măcar şi în mijlocul strădeĭ!“

— Ah! zise Gorby respirînd lung, şi pe urmă?...

— Apoĭ a plecat trîntind atît de tare uşa coridoruluĭ că de atuncĭ nu se maĭ închide şi n'am parale s'o dreg, iar D. Whyte intră în odae rîzînd.

— Ţi a spus ceva despre vizita asta?

— Nu; de cît era tare plictisit.

— Şi cum se numea acest gentleman?

(Va urma)

Brenning, spune D sa maĭ departe, pretinde că a lucrat după cererea și instrucția luĭ Georgi, că Georgi ar fi mituitorul, nu el.

Robescu și Ressu, prin sistemul lor maĭ simplu, neagă, caută a califica corespondența luĭ Brenning ca mincinoasă, ca pe un escroc, de aceea a crezut a adopta următorul plan în administrarea probelor.

Am studiat toate actele primărieĭ; cunoscînd corespondența luĭ Brenning am căutat să fac o apropiere între ele și nu am eșit la convingerea că nu a putut exista în țara romînească o afacere maĭ mârșavă ca aceasta.

De la 1888 s'a agitat chestia luminatuluĭ cu gaz; Ressu este promotorul ideeĭ; de atuncĭ se prevedea 1,500 de becurĭ, și am constatat că încă de atuncĭ art. 38 spunea că dacă în timpul convențieĭ s'ar găsi un sistem maĭ perfecționat, antreprenorul să'l introducă. Această clauză a speriat pe toțĭ concurențiĭ. Insă maĭ era și o clauză care servea să atragă pe concurențĭ: se prevedea că primăria să despăgubească pe concesionar de valoarea lucrurilor la finele concesieĭ. Acest caet e trimes ministeruluĭ de interne, acesta face maĭ multe observațiunĭ de carĭ se țin seama. Pe aceste baze se fac publicațiunĭ. Peste 25 de case se adresează primărieĭ ca să ceară informațiĭ și Ressu pune rezoluțiĭ, ca: *„orĭ-ce informație se iaŭ la grefa primărieĭ“*.

Citește un proces-verbal al uneĭ comisiĭ din consiliul comunal, care constată aceste neregularitățĭ. Brenning apare de la început și reprezentă în fața primărieĭ două case: Casa Georgi și casa Retfleĭ. Din citirea corespondențeĭ luĭ Brenning cu ambele aceste case, rezultă că Brenning nu face nicĭ o propunere necinstită luĭ Retfleĭ și nicĭ că se bucură de vre un sprijin; din contra luĭ Georgi îĭ scrie că este în stare să obție orĭ-ce schimbare a condițiilor și poate face orĭ-ce avînd pentru aceasta făgăduința persoanelor influente. Brenning are diplomație în afacerĭ; unde vede că se poate mitui acolo să aruncă, devine îndrăzneț, unde vede că nu se poate mitui, nu se amestecă.

La 13 Iulie s'a făcut publicația pentru 1 Septembre 1889; încep iarășĭ casele străine să ceară lămurirĭ; toate acestea sînt puse la dosar.

Procuroru citește apoĭ corespondența luĭ Brenning din această epocă: Brenning scrie că primarul (Ressu) este interesat ca afacerea să se facă prin mijlocirea sa. Georgi fugea de licitație și propunea de a se da concesia prin bună înțelegere.

Maĭ multe base streine fac oferte însă aceste oferte se supun uneĭ Comisiunĭ compuse din Ressu—Robescu și Macri trinitatea—zice procurorul general—și nu se închide licitația, primindu-se și alte oferte după termenul de 1 Septembre. Totușĭ Georgi nu făcuse încă oferte. Numaĭ la 13 Octombre 1889 cînd Dall'orso depune pe comptul luĭ Georgi 50,000 leĭ cauțiune pentru a concura și oferta și la 14 Octombre Benning depune oferta luĭ Georgi prin care accepta toate condițiile afară de art. 38. Și pe cînd cele-l'alte oferte se resping pentru că nu voește a se modifica condițiile luĭ Georgi se primesc și se face toate modificările cerute de el și de Benning.

Face istoricul afacereĭ luminatuluĭ în cursul anuluĭ 1889, citind procesele din dosarele primărieĭ și corespondența luĭ Benning, dar fără ca să facă vre-o legătură între aceste piese și fără ca să scoată vre o încheiare logică.

Se suspendă ședința la ora 4 și la ora 4 și jumătate se redeschide.

Procurorul general. Sîntem în anul 1890, am terminat în 1889. Citește oferta făcută de George în 1889 și depunerea garanțieĭ de 50,000 arătînd ca această ofertă era cea maĭ apropiată de caetul de sarcine. La 5 Decembre 1889 George face o nouă ofertă și comisia numită de primăria (trinitate) respinge toate cele-l'alte oferte și primește oferta luĭ George din Decembre 1889 ne ținînd în seamă pe aceea din Octombre 1889 care era maĭ favorabilă. Această ofertă supusă consiliuluĭ tecnic superior este respinsă și consiliul cere ca art. 38 să se menție cu modificarea ca comuna să aibă drept a obliga pe antreprenor după 10 saŭ 15 anĭ să introducă orĭ-ce sistem s'ar găsi maĭ perfecționat saŭ maĭ economic.

Citește maĭ multe scrisorĭ de ale luĭ Brenning și Georgi din care se vede pe acea vreme a cerut luĭ Georgi 8000 francĭ pentru a da Primaruluĭ (Ressu), arătînd că concesia va trece la Cameră.

Ce face Ressu? In loc să ție în seamă observațiile consiliuluĭ tecnic, convoacă consiliul comunal, prelungește concesia luminatuluĭ cu 12 kilometre și consiliul comunal, printr'un proces-verbal, aproba tot oferta Georgi, fără a se face modificările cerute de Minister. Procesul verbal al consiliuluĭ comunal se aprobă de consiliul de miniștri și trece chiar prin secțiele Camereĭ, iar printr'o telegramă Brenning cere 8000 leĭ, din care cauză a fost expulzat.

Citește iarășĭ și iarășĭ piese din corespondența luĭ Brenning.

Acest sistem de a acuza citind mereŭ piese este foarte plictisitor și obositor pentru public și judecătorĭ; totușĭ procurorul general citește și iar citește, și probabil că va citi încă vre-o două zile. O piroteală de somn coprinse întreaga sala. Cițĭ-va din apărătorĭ aŭ adormit pe scaunele lor și este mare primejdie ca curtea să nu se contagieze. Judecătoriĭ totușĭ resistă curentuluĭ.

Președintele întreabă pe Brenning: dacă suma de 8000 leĭ, cerută de el în 1889 de la Georgi, era pentru dînsul pentru ce spunea luĭ Georgi că vrea să'ĭ dea luĭ Ressu.

Brenning. Era un mijloc ca să'mĭ dea banĭ Georgi; eraŭ din comisionul meŭ și nu aveam teamă de a menaja întrevederea luĭ Ressu cu Georgi, pentru că luam din baniĭ meĭ și nu 'ĭ am dat nimenuĭ.

Procurorul general continuă spunînd că Brenning voea să se menție în sistemul luĭ, că este conrupător; că a dat din baniĭ luĭ, că a cerut în numele funcționarilor și de aceia tăgăduește; dar se va vedea din scrisorile ce urmează care era interesul luĭ Brenning.

Apoĭ Procurorul general contiună citind... Din scrisorile ce citește, rezultă că Georgi vroia să facă proces luĭ Ressu pentru baniĭ luațĭ și pentru că s'a retras concesia de la Cameră; dar Brenning se opune. „Orĭ ce s'ar zice, scrie Brenning, tot aceștia (Ressu-Robescu, etc.) sunt și vor fi stăpînĭ pe situație în Galațĭ; decĭ nu ne putem hazarda într'un proces“.

Și asupra acestuĭ punct citește într'una scrisorĭ pînă la ora $5\,^3/_4$ de și chestia n'are multă importanță.

Apoĭ citește raportul luĭ Ressu către minister, prin care cere retragerea proectuluĭ de la Cameră și intră în anul 1891 citind acte din dosarele Primărieĭ.

Fiind orele înaintate, se ridică ședința.

Procurorul va continua astă zĭ.

Spectator.

EDIȚIA III

Ultime Informațiunĭ

Iată cîte-va din reformele pe care D-l Fleva le va prezenta Camerilor chiar în prima sesiune.

In legea comunală se va prevedea că alegerile în comunele urbane se vor face prin colegiul unic, iar minoritatea va fi reprezintată în tot-d'a-una. Comisiunea a prevăzut ca minoritatea să pătrundă în consiliŭ în proporție de 2 la 9, iar D-l Fleva cere ca, pentru 9 consilierĭ aĭ majorităței să intre 3 aĭ minorităţeĭ.

Neapărat că scrutinul de listă va dispare și se va adopta votul universal.

In comunele rurale votarea se va face în interval de 30 zile. Alegerile vor fi prezidate de către judecătorul de ocol al unuĭ ocol strein desemnat prin tragere la sorțĭ. Alegătorul va vota pe față în camera în care se va găsi singur cu judecătorul iar votul săŭ va fi autentificat.

Numărul sub-prefecturilor va fi, de o cam dată, redus la jumătate.

Consiliul inspectorilor comunalĭ aĭ armateĭ va termina astă seară tablourile de înaintările ce se vor face în armată pe ziua de I. Ianuarie.

Din maĭ multe localitățĭ ni se anunță că apele venind marĭ aŭ debordat. In R.-Sărat, maĭ ales în cîte-va comune, apele aŭ inundat maĭ multe case ale locuitorilor.

Ast-fel în cătunul Tătaru aŭ fost inundate patru case, iar la Belciugu 45 de case. De asemenea aŭ maĭ fost inundate și vr'o 15 hectare de semănăturĭ din satul Măicăneștĭ.

Din fericire nu s'a întîmplat nicĭ un accident de persoane. O mulțime de familiĭ, însă, aŭ rămas fără nicĭ un adăpost în mijlocul ierneĭ, fiind ast-fel expuse mizerieĭ.

Din nostimadele politicianilor.

Faimosul Chirițopolu a luptat alaltă-erĭ, la alegerile comunale alăturĭ de conservatorĭ.

Dînsul, văzîndu 'șĭ căderea, a trimes o telegramă de protestare ministruluĭ de interne arătînd că alegerile nu sînt libere. Telegrama sfîrșise cu fraza:

«Acesta este un asasinat politic».

D-l Chirițopolu a anunțat că va adresa o interpelare ministruluĭ relativ la această alegere.

La alegerea pentru comună, care se efectuează astă-zĭ în Tecucĭ, lista administrațieĭ, compusă din D-niĭ: C. Racoviță, Gh. Petrovicĭ, Al. Ion, G. C. Purcel și I. Diamandescu.

Prin cercurile bine informate se vorbește că D-luĭ Palladi i se pregătesc foarte multe surprize în Cameră.

Tineriĭ sînt indignațĭ, atît de nulitatea D sale la ministerul domeniilor, cît și de faptul că s'a dat cu totul în brațele bătrîneĭ colectivitățĭ.

Dacă D-l Palladi nu va înțelege și nu se va retrage la timp, e foarte posibil ca să capete un vot de blam.

D. C. Perticari, secretar general al ministeruluĭ de finance, și fost numit consilier la curtea de compturĭ, iar în locul săŭ a fost numit provizoriu D. Tache Protopopescu, directorul general al regieĭ monopolurilor.

Erĭ după amiază, o D-nă Maria D. ducîndu-se să-șĭ primească pensia la ministerul de finance, a fost arestată de poliție din causă că mandatul cu care s'a presentat era falș,

Fiind-că mandatul era numaĭ de 46 leĭ, se crede maĭ curînd că e o eroare din partea funcționaruluĭ care a liberat cel mandatul care nu era falș.

Patru a fost pînă acum candidațĭ pentru postul de primar, D-niĭ: C. F. Robescu, Al. Djuvara, Procopiu Demetrescu și P. Grădișteanu. Dintre aceștia doĭ aŭ fost eliminațĭ; D. Al. Djuvara ca nefiind alegător în Bucureștĭ și D. Robescu ca profesor. Acuma lupta ce va da între D. Procopiu Demetrescu cu candidatul luĭ Carada și D. Grădișteanu candidatul D-luĭ Fleva.

Două vorbe ale D-luĭ Carp:

Despre D. Fleva a spus: «Curioasă țară este aceasta: trăeștĭ cu un om o viață întreagă și tot nu'l poțĭ cunoaște. Cine ar fi crezut că omul acesta va putea desvolta atîta energie și că, în timp de o lună va putea să »mateze« colectivitatea.«

*

Altă dată cine-va întrebîndu'l ce crede despre D. Palladi. succesorul săŭ la domenii, șeful junimiștilor a răspuns:

»Nicĭ nu puteaŭ liberaliĭ să găsească un maĭ bun ministru. Dacă puneaŭ pe Păucescu, acesta ar fi făcut numaĭ rele, dar Palladi nu va fi în stare să facă nicĭ bine, nicĭ răŭ.«

Gazeta Poporuluĭ nu stă tocmaĭ pe roze. Zilele din urmă s'a făcut un noŭ apel la partizanĭ pentru ca să subscrie suma trebuincioasă. Mulțĭ dintre aceștia aŭ refuzat.

Comitetul central al Ligeĭ *aduce la cunoștința cetățenilor că va da un banchet în onoarea valorosuluĭ luptător de peste munțĭ a părinteluĭ Vasile Lucacĭ la 8 ore seara Joĭ 21 Decembre curent. Cetățeniĭ carĭ voesc a lua parte la acest ospeț se pot înscrie de azĭ la biuroul Ligeĭ strada Nouă No. 6 de la ora 9—12 a. m. și de la 2—5 p. m.*

Aŭ fost numițĭ D-niĭ: St. G. Miculescu, ajutor subpref. plasa Dumbrava jud. Mehedințĭ; Ioan I. Truțescu, ajutor subprefect la plasa Balta jud. Doljiŭ; D. Gr. Negulescu, ajutor de subprefect la Dîmbovița; D. Constantinescu, polițaĭ la Calafat, jud. Doljĭ.

De două zile se vorbește că D. Manole Culoglu, prefectul poliţieĭ Capitaleĭ, e în ajun de a demisiona. Iată cauza:

Se știe că într'una din ultimile zile, un ofițer de gardă la palat, a fost prins în localul corpuluĭ de gardă cu o femeie, pe care o introdusese peste noapte.

Eĭ bine, se spune că D. prefect nu a raportat cazul nicĭ regeluĭ nicĭ ministeruluĭ de interne.

Inde irae.

Un oarc-care Stan Articĭ, domiciliat în strada Vulturuluĭ, a fost arestat erĭ de către poliția de siguranță, fiind bănuit că ar fi complice la crima săvîrșită zilele trecute în calea Rahoveĭ.

Acest individ, la domiciliul căruia s'aŭ găsit maĭ multe haine d'ale victimeĭ, declarase maĭ înainte că e frate cu mortul, la care petrecuse maĭ mult timp dimpreună cu alțiĭ în ajunul săvîrșireĭ asasinatuluĭ.

Erĭ a avul loc la Iașĭ, alegerea colegiuluĭ I-iŭ de comună.

Saŭ presintat treĭ liste: liberală, radicală-junimistă conservatoare, și una a clubuluĭ Gr. Sturdza.

Iată rezultatul acesteĭ alegerĭ:

Inscrișĭ 1468, votanțĭ 933, buletine anulate aŭ fost 20.

Lista liberală a întrunit 540 voturĭ și a fost proclamată aleasă. A doua a întrunit 196 voturĭ iar a treia 177.

*

Tot erĭ s'a făcut și la Dorohoiŭ alegerea colegiuluĭ al II-lea pentru comună, al căreĭ rezultat este următorul:

Inscrișĭ 108, votanțĭ 78, buletine anulate 2. S'aŭ presintat două liste.

Lista administrațieĭ, care a obținut 57 voturĭ și care a fost proclamată aleasă; iar lista liberalilor desidențĭ a întrunit numaĭ 19 voturĭ.

Sîmbătă, 16 Decembre, va apare **Prima**, un volum de versurĭ de Haralamb G. Lecca.

Atragem atențiunea cititorilor că urmarea la foița *Băutoarea de sînge* o publicăm în pagina a patra a *Adevĕruluĭ*.

ULTIME TELEGRAME

YOKOHAMA, 14 Decembre. — Incrucișătorul *Kwenping*, pe care japoneziĭ îl luaseră chinezilor în timpul ultimuluĭ resbel s'a scufundat lîngă insulele Pescadores.

Maĭ mulțĭ ofițerĭ și 60 de oamenĭ aŭ perit.

WASHINGTON, 14 Decembre.—Comisiunea camereĭ representanților a decis, în mod definitiv, să depue mîine raportul săŭ în privința emisiuneĭ de bonurĭ de tesaur și a sporireĭ cîtor-va tarife vamale pe basele deja indicate.

LONDRA, 14 Decembre.—O telegramă din Constantinopoi adresată *Agențieĭ Reuter* confirmă luarea Zeitunuluĭ de către trupele turceștĭ.

ROMA, 14 Decembre.—Dupe *Fanfulla* și în urma situațieĭ din Australia încrucișătorul *Piemonte* ar fi plecat de la Smirna la Alexandrita.

ROMA, 14 Decembre. — *Fanfulla* desminte în mod categoric știrea dupe care guvernul italian ar fi reclamat pe lîngă Rusia în privința afacerilor din Abisinia.

CETTIGNE, 14 Decembre.—Guvernul muntenegrean a primit în mod oficial să fie representat la exposiția universală de la Paris în 1900.

Dezbaterile Parlamentare

CAMERA

Ședința de la 15 Decembre 1895

Ședința se deschide la ora 1 jum. sub președinția D-luĭ C. Nacu.

Prezențĭ 107 Domnĭ deputațĭ.

Banĭ asvîrlițĭ în vînt 2675 leĭ.

D. *Nicolaescu* cere ca budgetul căilor ferate să fie pus imediat în discuțiune, de oare-ce mîine se începe discuția asupra respunsuluĭ la mesagiŭ.

D. Alexandru Marghiloman cere ca discuțiunea budgetuluĭ sa se amîne pînă mîine crezînd că este nevoie de cel puțin 24 ore pentru ca deputațiĭ să 'șĭ poată da seamă de alcătuirea budgetuluĭ asupra căruia aŭ a hotărî.

D-l ministru Stoicescu crede că proiectul de budget fiind depus deja de cîte-va zile deputațiĭ aŭ avut timpul de a-l studia. Cere ca să se admită discuția urgentă.

D-l Marghiloman spune că n'a fost timp de a se studia budgetul cu atît maĭ puțin cu cît n'a fost trecut pe ordinea zileĭ de astă-zĭ discuția budgetuluĭ.

Al. Marghiloman roagă Camera ca să acorde cele 24 de ore. Nu vețĭ crea D-voastră Cameră liberală—spune D-sa—precedente de carĭ mîine poĭmîine vă va pare răŭ.

D. *Pană Buescu* roagă Camera să amîne discuția budgetuluĭ căilor ferate pe mîine, pentru a nu se da loc măcar la umbra uneĭ bănuelĭ de părtenire (aplause).

D. *Stoicescu* deși crede zadarnice amenințările D-luĭ Marghiloman, cedează la urma urmeĭ, ca să se amîne pe mîine discuția budgetuluĭ căilor ferate (aplause).

Se pune la vot amînarea discuțieĭ și se primește. De oare-ce printr'această amînare respunsul la mesagiŭ nu se poate lua mîine în discuție se hotărăște schimbarea ordineĭ de zi pentru ședința de mîine.

D. *Cantacuzino*, ministru de finanțe, depune pe biuroul Camereĭ, budgetul administrațieĭ Credituluĭ Agricol.

Ședința se ridică la orele 1 și 50 de minute.

SENAT

Ședința de la 15 Decembre 1895

Se deschide ședința la orele 2 și un sfert, sub președința D-luĭ Dim. Ghica.

Prezențĭ 82 D-nĭ senatorĭ.

Pe banca ministerială D. general Budișteanu.

Se comunică Senatuluĭ că D. V. A. Ureche simțindu-se indispus nu poate lua parte la ședințe vr'o cîte-va zile.

Se procede la alegerea unuĭ al treilea membru în comisiunna pentru luarea socotelilor caselor publice.

D. *C. Sebastian* a întrunit 65 voturĭ și a fost proclamat ales.

D. *Președinte* arată că sînt peste 100 de cererĭ de indigenat și propune senatuluĭ să se ocupe de aceste cererĭ pentru a se regula cît maĭ curînd soarta petiționarilor.

La orele treĭ senatul procede de votarea indigenatelor.

SPECTACOLE

SALA ATENEULUI. — Concertul *D-neĭ Aveniranu* pus sub patronagiul Regineĭ, s'a amînat pentru ziua de 17 Decembre, din causa indispozițieĭ uneia dintre concertiste.

CAFE NAȚIONALĂ. — In fie-care seară concert muzical sub conducerea D-nuluĭ **Rubinstein.** **Bere de Bragadiru cu paharul și diferite mezeluri cu prețuri moderate.**

Intrarea liberă.

SALA BRAGADIRU. — *Concert-Promenadă*, orchestra sub conducerea D-luĭ Peters.

ALCAZAR, strada Cîmpineanu. — *Café-Concert.*— Cîntărețe germane și romîne.

ELDORADO, str. Doamneĭ. — *Café-Concert*, spectacol variat. D-nele Jeana și Andrea, duetiste farnceze.

CIRCUL SIDOLI.—Sîmbătă sosește în Capitală pentru sezonul de iarnă.

Lunĭ 25 Decembrie va deschide seria representanțiilor, sale cu o trupă compusă din 180 de persoane.

Balet compus de 30 dame.

Circul pâseda 90 de caĭ.

BIBLIOGRAFIE

A apărut No. 3 din revista lunară **Gazeta Matematică**, redactată de un grup de tinerĭ inginerĭ și licențiațĭ în matematicĭ. Abonamentul 6 leĭ pe an. A se adresa la D. I. Zottu, inginer, strada Rotarĭ 23.

*

A apărut Polka française de Alex. Fuchs. Ediția III la Z. Dimitrescu calea Victorieĭ 117.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL“

117

BAUTOAREA DE SINGE

PARTEA a III-a

VII

Pescuirea Caracatiţeĭ

— Eştĭ sigur!

— Fireşte.

— Şi acest *cine-va* are să soscască curînd?

— Mîine...

— Ţi s'a spus?

Interlocutoruluĭ meŭ îĭ trecu ca un fel de fulger prin ochĭ.

— De obiceiŭ, zise, nu aştept să mi se spue ci gîcesc singur lucrurile, Dar de astă-dată aĭ dreptate, mi s'a spus.

— De către cine?

— Chiar de către Clara!

Şi fiind că rămăsesem mirat de răspunsul pe care-l auzisem...

— Bine! Nu trebue să se mire cine-va de atîta lucru, zise maĭ departe, şi aĭ să maĭ vezĭ şi multe altele dacă o să maĭ staĭ aci cîte-va zile; de altminterĭ uite c'am ajuns. Sînt zece ore, trebue să ne sculăm de dimineaţă... Socotesc că e nemerit să ne ducem fie-care pe acasă.

Pe mîine, dar!

— Pe mîine.

— A doua zi tovarăşul meŭ fu exact la întîlnire şi nu eraŭ de cît cincĭ ore cînd eşirăm din tîrg şi ne scoborîrăm pe ţărm.

Cînd scăderile apelor sînt marĭ trebue să umbli mult ca să daĭ de stîncĭ.

Aci se găseşte caracatiţa...

Prin scorburele acestor stîncĭ ascuţite se retrage ea şi de acolo îşĭ pîndeşte prada.

Se întîmplă adese orĭ în unele părţĭ pe unde stîncile sînt rare că-şĭ construeşte caracatiţa singură cîte o locuinţă, cu ajutorul pietrelor pe care le aşează cu pricepere, înălţînd ast-fel un soiŭ de grotă artificială, cu o intrare numaĭ cît pumnul, atît cît îĭ trebue dobitoculuĭ ca să poată intra.

Această ridicătură de pietre nu semnifică nimic.., trecĭ pe lîngă ea fără s'o zăreştĭ saŭ fără să o bagĭ de seamă. Iţĭ trebue ochiul exercitat al marinaruluĭ ca să poţĭ găsi primejdia de care eştĭ ameninţat!

Căcĭ monstrul e colea, la zece centimetri departe de piciorul D-tale desculţ; îşĭ deschide ochiĭ luĭ colosalĭ, se uită pe sub transperanţa apeĭ şi aşteaptă!..

Ce e drept caracatiţele gigantice nu prea sînt comune în Bretagne ca şi în Normandia, dar oroarea pe care ele o inspiră nu se socoteşte după talia lor şi înnotătoriĭ de prin acele latitudinĭ ar putea să-şĭ vadă zilele în pericol întîlnind pe neaşteptate un monstru de aceştia, fie chiar mic.

Imbrăcaţĭ în costumurĭ complecte pentru bae, intrasem cu îndrăzneală în apă avînd fie-care cîte un băţ cu cîrlig ascuţit la capăt.

Vremea era liniştită, nu se vedea nicĭ o încreţitură pe suprafaţa apeĭ, înaintam cu băgare de seamă, uitîndu-ne unde puneam piciorul.

Tot mergînd Bridard vorbea.

— In urma celor ce aĭ citit, zicea, poate că aĭ fi ispitit să te opreştĭ din cauza oroareĭ ce trebue să-ţĭ fi provocat descrierea monstruluĭ după care umblăm,.. şi aĭ face răŭ... Dar dacă în privinţa monstruluĭ nu e nimic neadevărat în cărţile pe care le-aĭ citit este totuşĭ ceva de adăugat.

— Adevărat, spuseĭ cu puţină ironie, şi ce anume?

—Caracatiţa trebue privită în diferitele eĭ aspecte, dacă vrea cine-va s'o cunoască desăvîrşit; cînd zicĭ monstru n'aĭ spus tot, trebue să maĭ arăţĭ şi graţia mişcărilor sale, delicateţa deosebită a formelor, fascinarea ciudată pe care o exercitează, cînd evoluiază printre ascuţişurile stîncilor negre... Am observat bine această bestie.... e şi hidră şi sirenă în acelaşĭ timp.

— Sper că o să izbutim să dăm peste vre una... ziseiŭ aţintind privirea pe apă.

— Am şi dat... răspunse Bridard.

— Unde-ĭ?

— La picioarele D-tale.

— Pietrele astea aşa de artistic aşezate una peste alta?...

— Asta-ĭ casa caracatiţeĭ.

— Şi e înăuntru?

— Priveşte! la gură, în stînga, nu zăreştĭ ceva gălbicios?

— In adevăr.

— E vîrful unuĭ picior.

— Crezĭ, dar, că e o caracatiţă înlăuntru.

— Să verificăm.

Bridard se aplecă... îşĭ îndreptă ascuţitul cîngeĭ spre deschizătură şi de odată, înfipse cîrligul înăuntru.

— Eĭ bine? ziseiŭ foarte interesat.

— Am prins-o, răspunse, dar am dat peste o dihanie de oare care importanţă, şi lupta n'are să fie fără glorie.

— Se apără?

Bridard tăcu; îşĭ inţepenise bine picioarele pe stîncă, maĭ înfipse odată cangea şi apoĭ o smuci îndărăt.

Aproape în acciaşĭ clipă văzuĭ de asupra capuluĭ meŭ un soiŭ de bestie in formă care-şĭ mişca cu furie cele opt picioare biciuind aerul cu nişte şucrăturĭ de şearpe.

Era caracatiţa, străpunsă dintr'o parte pînă în cea-l'altă, căutînd să se smulgă din cîrligul care o sfîşia.

Văzută ast-fel era în adevăr spăimîntătoare.

Nu mi-am putut stăpîni un strigăt de desgust.

— Oribilă bestie! spuseiŭ fără să vreaŭ.

— Dred... Aşa trebue să fie văzuţĭ monştriĭ... saŭ fiarele... Tigrul e drăguţ în custile din grădina Plantelor.,. Să întîlueştĭ leul în deşertul Africeĭ; cu caracatiţa să te luptĭ pe stîncile de pe coasta bretonă..,

— Nu e maĭ bine s'o ucizĭ de cît s'o chinueştĭ?

— Bine! Nu e vulnerabilă de cît la cap şi dacă aĭ vre-o victimă ca să-ĭ oferĭ o să vezĭ ce face cu dînsa. Totuşĭ s'o ucidem fiind-că aşa e în program; dar maĭ nainte să ţi-o prezint sub unul din aspectele eĭ cele plăcute.

— Ce vreĭ să facĭ?

— Priveşte.

Fără nicĭ o teamă Bridard apucă atuncĭ bestia de mijlocul corpuluĭ şi zmucind-o printr-o mişcare energică şi iute ca cugetul o aruncă în aquariul natural unde ne oprisem.

Şi atuncĭ se produse un fapt neaşteptat, ne maĭ auzit.

Caracatiţa rămase un moment nemiscată, şi fără voinţă pe cînd pricioarele-ĭ pluteaŭ pe de-asupra apeĭ ca şi cînd ar fi fost ameţită de ceia ce i se întîmplase.

Puţin după accia se mişcă încetinel, rostogolindu-se cu undulărĭ uşoare şi începu apoĭ să-şĭ întindă picioarele în toate sensurile aşa de înţelepsceşte şi cu atîta discreţie în cît părea că se teme de vr'o nouă surprindere.

(Va urma)